

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

**Associate degreeopleiding
Ondernemerschap & Retail Management**
voltijd en duaal

**hbo-bacheloropleiding
Ondernemerschap & Retail Management**
voltijd en duaal

FONTYS HOGESCHOLEN

**De kracht van
kennis.**

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

Associate degreeopleiding
Ondernemerschap & Retail Management
voltijd en duaal
CROHO nr. 80010

hbo-bacheloropleiding
Ondernemerschap & Retail Management
voltijd en duaal
CROHO nr. 35523

**FONTYS HOGESCHOOL ECONOMIE EN
COMMUNICATIE**

Hobéon Certificering

Datum

16 februari 2021

Auditpanel

De heer ir. A.P. de Buck

De heer E.T.M. Hendriks

De heer M.J.E. Hoogvliet

De heer L. Boumans

Secretaris

De heer R. van Krieken

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	17
6.	AANBEVELINGEN	19
BIJLAGE I	Scoretabel	21
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	23
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	27
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	29

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Fontys Hogescholen
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief, datum besluit 30-08-2019
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Ondernemerschap & Retail Management
registratienummer croho	Associate degree: 80010 Bachelor: 35523
domein/sector croho	Economie
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Associate degree Bachelor
graad en titel	AD Bachelor of Science
aantal studiepunten	Associatie degree: 120 EC Bachelor: 240 EC
afstudeerrichtingen	Nvt
locatie	Eindhoven
varianten	Voltijd en duaal
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	24 en 25 november 2020

2. SAMENVATTING

De opleiding Ondernemerschap & Retail Management (ORM) leidt studenten op die als zelfstandig ondernemer en als ondernemer in het MKB en als startbekwame professionals in de retail aan de slag kunnen gaan. De Associate degreeopleiding (Ad) brengt studenten naar een operationeel en tactisch niveau. De bacheloropleiding levert studenten af die kunnen opereren op strategisch niveau.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten zijn volgens het panel van voldoende kwaliteit en ze weerspiegelen het beoogde niveau. De leerresultaten sluiten aan bij nationale en internationale ontwikkelingen. Het panel constateert dat de opleidingen uitblinken in een studentgerichte benadering. Deze benadering is zichtbaar door de gehele programma's heen. De connectie met de directe arbeidsmarkt in de Brainportregio is aanwezig. Het panel onderschrijft de ambitie van de opleidingen om de verbinding met de Brainportregio te versterken. De visie op onderzoek is in voldoende mate uitgewerkt. Het panel vindt dat de visie op internationalisering nog een verdieping kan gebruiken; met name wat internationalisering betekent in termen van de beoogde leerresultaten voor de student. Het panel is positief over de relatie tussen de opleidingen en het werkveld, met name in de duale varianten van de opleidingen. Het panel adviseert de opleidingen om in de adviesraad een of meerdere partners op te nemen die het werkveld van de Ad-opleiding weerspiegelen.

Alles overwegend komt het panel tot de conclusie dat zowel de Ad-opleiding als de bacheloropleiding voldoen aan basiskwaliteit voor standaard 1. Er zijn geen significante verschillen gevonden tussen beide opleidingen.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het panel ziet een inhoudelijk toereikend programma waarin een grote mate van samenhang aanwezig is. De inhoud rondom e-commerce is voldoende geborgd door de certificering van Thuiswinkel.org. Het panel adviseert de opleidingen om moderne modellen meer centraal te stellen in het programma. De pedagogische en didactische leeromgeving is sterk neergezet. De kwaliteit van de studiebegeleiding blinkt hier in uit. De studiebegeleiders en de peer-begeleiding door ouderejaars studenten zijn een sterk punt. Volgens het panel is de praktijk, en zijn het doen van onderzoek en internationalisering voldoende verankerd in de opleiding. Het Ondernemerslab in de bacheloropleiding vindt het panel een *best practice*. In deze lijn adviseert het panel om te kijken hoe een dergelijke vorm zoals het Ondernemerslab ook kan worden inzet in de voltijdvariant van de Ad-opleiding om de connectie met de praktijk te versterken. Het docententeam is betrokken en kundig genoeg om het programma ten uitvoer te brengen, zo concludeert het panel. Er is sprake van een echte kwaliteitscultuur. Alle fysieke en digitale voorzieningen zijn aanwezig voor studenten, concludeert het panel op basis van een digitale rondleiding. Studenten zijn hier tevreden over. Het panel beveelt de opleiding aan om de activiteiten rondom het verbeteren van het studiesucces door te zetten.

Op basis van de bovenstaande bevindingen is het panel ervan overtuigd dat de opleidingen een zeer studentgerichte onderwijsleeromgeving weten te realiseren. Het panel concludeert dat zowel de Ad- als de bacheloropleiding voor deze standaard voldoet aan de basiskwaliteit voor standaard 2.

Standaard 3. Toetsing

Het panel concludeert dat de opleidingen beschikken over een gedegen systeem van toetsen en beoordelen. Het systeem sluit aan bij de uitgangspunten uit de onderwijsleeromgeving en stimuleren het leerproces van de student. De toetsen en gegeven beoordelingen zijn valide, betrouwbaar en transparant. Het panel ziet nog een verbeterpunt voor de opleidingen om de door hen gehanteerde toetsvormen en de vrije creativiteit van de ondernemende student beter op elkaar te laten aansluiten. Dit geldt zowel in de reguliere toetsen als voor het afstuderen in de bacheloropleiding. De rol van de bedrijfsbegeleider in het beoordelen van de duale studenten is goed vormgegeven, aldus het panel. Het proces van afstuderen is goed doordacht en kent waarborgen van kwaliteit. De examencommissie is *in controle* en borgt op een proactieve en reactieve wijze het eindniveau.

Op basis van bovenstaande argumenten concludeert het panel dat de opleidingen voldoen aan de eisen die gesteld worden bij standaard 3.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De opleidingen leiden studenten op die voldoen aan de verwachtingen van het werkveld. Het panel concludeert dat het werkveld en de alumni tevreden zijn over de geleverde kwaliteit. Uit de eigen steekproef van eindwerken concludeert het panel dat het eindniveau van de opleidingen voldoet aan de nationale en internationale norm wat van een Ad'er en bachelor verwacht mag worden. Het niveau van de Ad-opleiding is hoog, zo constateert het panel.

Op basis van een tevreden werkveld, tevreden alumni en het niveau van de eindwerken komt het panel tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 4.

Algemene conclusie:

De Associate degree- en bacheloropleiding leiden kwalitatief goede ondernemers en retailmanagers op. De opleidingen weten een krachtige onderwijsleeromgeving te realiseren, waarbij er persoonlijke aandacht is voor de begeleiding en ontwikkeling van de student. Het docententeam is betrokken en handelt vanuit een kwaliteitscultuur. Het werkveld en de alumni zijn tevreden over het niveau van de opleidingen.

Het panel is positief gestemd over de kwaliteit die de opleidingen realiseren. Voor alle standaarden voldoen de Associate degree- en bacheloropleiding aan de basiskwaliteit zoals beschreven in het Beoordelingskader 2018 van de NVAO. Op basis van de beslisregels van de NVAO komt het panel tot het algemene eindoordeel 'positief' voor de Associate degreeopleiding (voltijd/duaal) en de bacheloropleiding (voltijd/duaal) van Fontys Hogescholen.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 16 februari 2021.

3. INLEIDING

Het voorliggende beoordelingsrapport is de resultante van een zogeheten 'Beperkte Opleidingsbeoordeling' van de Associate degreeopleiding (hierna: Ad) en de hbo-bacheloropleiding Ondernemerschap & Retail Management (hierna: ORM) van Fontys Hogescholen (hierna: Fontys). Deze beoordeling heeft plaatsgevonden in een cluster van opleidingen 'HBO Small Business groep 1'.

De beoordeling is uitgevoerd door een panel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor een toelichting). De beoordeling is uitgevoerd conform de procedure en werkwijze uit het beoordelingskader uit september 2018 van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna: NVAO)¹

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel ten aanzien van de vier NVAO-kwaliteitsstandaarden. In het rapport staan deze geclusterd langs de vier hoofdonderwerpen: 'beoogde leerresultaten', 'leeromgeving', 'toetsing' en 'gerealiseerde leerresultaten'.

Karakteristiek van de opleidingen

De Ad- en bacheloropleiding van Fontys zijn onderdeel van het instituut 'Fontys Hogeschool Economie en Communicatie'. In het instituut worden in totaal dertien verschillende economische opleidingen aangeboden. De Ad-opleiding draait al sinds 2011 en heeft sinds de verzelfstandiging (wetswijziging 2018) van de Ad-opleidingen een meer eigenstandig karakter gekregen ten opzichte van de bacheloropleiding. Beide opleidingen kennen nog wel elementen van overlap. Studenten van de Ad-opleiding kunnen na het afstuderen doorstromen in het derde jaar van de bacheloropleiding.

Beide opleidingen delen hetzelfde directie- en managementteam, hetzelfde opleidingsteam, dezelfde examencommissie en kwaliteitscommissie en dezelfde werkveldadviesraad.

Daar waar er significante verschillen zijn tussen beide opleidingen wordt dat in het rapport behandeld.

Ontwikkelingen na vorige beoordeling (2014)

In de vorige opleidingsbeoordeling heeft er een integrale beoordeling plaatsgevonden waarbij de Ad-opleiding nog onderdeel was van de bacheloropleiding. De aanbeveling uit deze beoordeling betroffen dus zowel de Ad als de bacheloropleiding. De opleidingen hebben de volgende verbeteracties ingezet:

- Leerlijn financieel management opnieuw ingericht en inhoudelijk verrijkt.
- Internationale dimensie van het onderwijsprogramma versterkt.
- Leerlijn onderzoek opnieuw ingericht.
- Verschillende interventies ingezet om het studiesucces van studenten te verhogen.

Situatie rondom COVID-19

De situatie rondom COVID-19 heeft er toe geleid dat de beoordeling van voornoemde opleidingen digitaal heeft plaatsgevonden. Het panel wilt de opleidingen een compliment geven op de wijze waarop de opleidingen handelen. Studenten waarderen deze aanpak.

¹ Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Beperkte of Uitgebreide opleidingsbeoordeling, Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie d.d. september 2018.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen:

De opleiding ORM leidt studenten op als zelfstandig ondernemer en als ondernemer in het MKB en als startbekwame professionals in de retail. De Ad-opleiding brengt studenten naar een operationeel en tactisch niveau. De bacheloropleiding levert studenten af die kunnen opereren op strategisch niveau.

Beoogde leerresultaten

De opleidingen leggen de beoogde leerresultaten vast in de onderwijs- en examenregeling (OER). Ze volgen hiermee het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel voor 'Ondernemerschap & Retail Management'. De beoogde leerresultaten (zie figuur 1) zijn afgestemd op nationale en internationale profielen. Voor de Ad-opleiding is dit NLQF/EQF niveau 5 en voor de bacheloropleiding is dit niveau 6. Studenten kunnen zich vanuit een brede propedeuse specialiseren in de richting van ondernemerschap en in de richting van retail management. Het panel acht de keuze voor een brede bachelor en verdere inhoudelijke specialisatie passend.

Het panel constateert dat de beoogde leerresultaten van voldoende kwaliteit zijn en het beoogde niveau weerspiegelen. De leerresultaten sluiten aan bij de nationale en internationale profielen en zijn afgestemd op de vraag vanuit het werkveld. Hierbij is het onderscheid tussen de Ad en de bachelor zichtbaar. De opleiding geeft aan te werken aan een verdere inkleuring van het Ad-niveau. Het panel onderschrijft deze ontwikkeling.

Figuur 1. Beoogde leerresultaten ORM

Competenties	
Innoveren	Samenwerking en netwerken
Waardecreatie	Onderzoekend vermogen
Resultaatgericht handelen	Analytisch vermogen
Leiderschap	Lerend vermogen
Managen en organiseren	Communiceren

Uitgangspunten onderwijs

De visie op onderwijs kenmerkt zich door een studentgerichte benadering. De studentgerichte benadering voor zowel de bachelor als de Ad is zichtbaar door de gehele opleiding heen en wordt ook herkend door de verschillende stakeholders. De opleidingen spreken de ambitie uit om het onderwijs af te stemmen op de wensen van de Brainportregio. De connectie met de Brainportregio is aanwezig, maar kan volgens het panel nog verder worden versterkt.

De opleidingen hebben een visie op onderzoek en internationalisering. De visie op onderzoek is erop gericht om studenten een onderzoekende houding aan te leren. Dat ziet het panel in voldoende mate terug in de beoogde leerresultaten. De visie op internationalisering is minder geëxpliciteerd in de beoogde leerresultaten dan de visie op onderzoek. Het panel adviseert de opleidingen om dit verder uit te diepen. Hier ligt volgens het panel een kans om hier de banden met de internationaal georiënteerde Brainportregio te benutten. Het panel constateert wel dat er diverse internationaal georiënteerde programmaonderdelen zijn (zie standaard 2).

Relatie met werkveld

Uit de documenten en de gesprekken blijkt dat er een warme relatie is met het werkveld. Het werkveld is betrokken bij de inrichting en uitvoering van de onderwijsprogramma's. Met name binnen de duale varianten komt de betrokkenheid tot zijn recht. De adviesraad is het formele orgaan waarin het werkveld op strategisch niveau meedenkt over de inhoud van de opleidingen. Het panel adviseert om in deze adviesraad ook specifiek een of meerdere partners op te nemen uit het werkveld van de Ad-opleiding.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

De beoogde leerresultaten zijn volgens het panel van voldoende kwaliteit en ze weerspiegelen het beoogde niveau. De leerresultaten sluiten aan bij nationale en internationale ontwikkelingen. Het panel constateert dat de opleidingen uitblinken in een studentgerichte benadering. Deze benadering is zichtbaar door de gehele programma's heen. De connectie met de directe arbeidsmarkt in de Brainportregio is aanwezig. Het panel onderschrijft de ambitie van de opleidingen om de verbinding met de Brainportregio te versterken. De visie op onderzoek is in voldoende mate uitgewerkt. Het panel vindt dat de visie op internationalisering nog een verdieping kan gebruiken; met name wat internationalisering betekent in termen van de beoogde leerresultaten voor de student. Het panel is positief over de relatie tussen de opleidingen en het werkveld, met name in de duale varianten van de opleidingen. Het panel adviseert om in de adviesraad een of meerdere partners op te nemen die het werkveld van de Ad-opleiding weerspiegelen.

Alles overwegend komt het panel tot de conclusie dat zowel de Ad-opleiding als de bacheloropleiding voldoen aan basiskwaliteit voor standaard 1. Er zijn geen significante verschillen gevonden tussen beide opleidingen.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

In dit hoofdstuk worden de bevindingen gepresenteerd aan de hand van drie hoofdonderwerpen 'programma', 'docenten' en 'voorzieningen'. Het onderwerp 'programma' voor de Ad- en de bacheloropleiding wordt afzonderlijk beschreven. De overige onderwerpen worden gezamenlijk beschreven.

Bevindingen

Programma – bachelor

De beoogde leerresultaten zijn volgens het panel op een adequate manier vertaald in een inhoudelijk toereikend programma voor de bacheloropleiding. De opleiding heeft een certificering van Thuiswinkel.org en borgt daarmee het niveau van de inhoud op het vlak van e-commerce. Er zitten vrijwel geen inhoudelijke verschillen tussen de voltijd- en duale variant. In de vier jaar stijgt de complexiteit van de inhoud en de zelfstandigheid van de studenten. Het panel constateert dat de gehanteerde modellen en methodieken in sommige gevallen gebaseerd zijn op de meer klassieke theorieën. Het panel adviseert de opleiding moderne inzichten (zoals agile of scrum) meer centraal te stellen in het programma.

Het panel is onder de indruk van de meer praktijkgerichte elementen in het programma. Voor zowel de voltijd- als duale variant biedt het programma meer dan voldoende ruimte aan studenten om beroepsvaardigheden op te doen. Een mooi voorbeeld is het *Ondernemerslab* in het derde jaar van de voltijdopleiding. Voor gemotiveerde studenten biedt de Talent Academy ruimte om te excelleren. In de duale variant gaan studenten actief aan de slag met opdrachten op hun eigen leerwerkplek. Studenten geven aan dat deze opdrachten hun leerproces op de leerwerkplek activeren. De opdrachten zijn er ook op gericht om studenten buiten hun eigen werkplek te laten kijken.

Uit de documenten en gesprekken blijkt dat de leerlijnen de samenhang in het programma versterken. De leerlijnen zijn 'organisatie en management', 'marketing en verkoop', 'financieel', 'onderzoek' en 'professional performance'. De leerlijn 'onderzoek' biedt studenten houvast om zich passende onderzoeksvaardigheden aan te leren. Het panel constateert dat in het programma internationale elementen zitten. Bijvoorbeeld het behandelen van internationale literatuur/modellen en voor de voltijdvariant een studiereis naar het buitenland. Gezien de internationaal georiënteerde Brainportregio waarin de opleiding actief is, ziet het panel nog wel mogelijkheden voor de opleiding om internationalisering verder vorm te geven.

De opleiding hanteert de wettelijke instroomeisen en kent een toereikende instroomprocedure. Uit de gesprekken blijkt dat de opleiding de studiekeuzecheck heeft verbeterd.

Het panel vindt dit een positieve ontwikkeling. De opleiding is ook bezig om het studiesucces verder te verhogen; het panel beveelt aan om dit te blijven doen. De doorstroom van de Ad- naar de bacheloropleiding is volgens het panel goed. Studenten worden goed voorbereid en gecoacht op de overgang van de Ad- naar de bacheloropleiding. De opleiding besteedt zichtbaar aandacht aan het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn van mbo niveau-4 – Ad – bachelor.

Programma – associate degree

De beoogde leerresultaten zijn volgens het panel op een adequate manier vertaald in een inhoudelijk toereikend programma voor de Ad-opleiding. De opleiding heeft een certificering van Thuiswinkel.org en borgt daarmee het niveau van de inhoud op het vlak van e-commerce. Er zitten vrijwel geen inhoudelijke verschillen tussen de voltijd- en duale variant. Het panel constateert dat de gebruikte modellen en methodieken in sommige gevallen gebaseerd zijn op de meer klassieke theorieën. Het panel adviseert de opleiding moderne inzichten (zoals agile of scrum) meer centraal te stellen in het programma.

De aansluiting op de bacheloropleiding is ingericht door een zogenoemde '2+2 constructie'. Het panel constateert dat de Ad-opleiding overlap vertoont met de eerste twee jaar van de bachelor. Ad-studenten en bachelorstudenten volgen in de prodeuse separaat van elkaar college, daarna zijn er gezamenlijke klassen. Naarmate de studie vordert stijgt de complexiteit van de inhoud en de zelfstandigheid van de studenten. In het laatste semester zijn de studenten bezig met het afronden van het tweejarige traject. Voltijdstudenten doen dit door het uitvoeren van een doelgroepenonderzoek en een werkveldervaring. Duale studenten doen dit door het uitvoeren van een meesterproefopdracht.

Voor zowel de voltijd- als duale variant biedt het programma meer dan voldoende ruimte voor studenten om zich beroepsvaardigheden aan te leren. Studenten van de voltijd geven wel aan dat ze meer actief de praktijk in willen. Het panel adviseert de opleiding om te kijken op welke wijze dit in het programma vormgegeven kan worden; al dan niet in combinatie met het Ondernemerslab (zie weging en oordeel). In de duale variant gaan studenten actief aan de slag met opdrachten op hun eigen leerwerkplek. De duale studenten zijn van mening dat deze opdrachten hun leerproces op de leerwerkplek activeren. De opdrachten zijn er ook op gericht om studenten buiten hun eigen werkplek te kijken.

Uit de documenten en gesprekken blijkt dat de leerlijnen de samenhang in het programma versterken. De leerlijnen zijn 'organisatie en management', 'marketing en verkoop', 'financieel', 'onderzoek' en 'professional performance'. De leerlijn onderzoek biedt studenten houvast om zich passende onderzoeksvaardigheden aan te meten. Het panel constateert dat in het programma voldoende internationale elementen zitten. Bijvoorbeeld het behandelen van internationale literatuur/modellen en voor de voltijdvariant een studiereis naar het buitenland. Het panel ziet hier nog wel de mogelijkheid om internationalisering verder vorm te geven in relatie tot de internationaal georiënteerde Brainportregio waarin de opleiding actief is.

De opleiding hanteert de wettelijke instroomeisen en kent een toereikende instroomprocedure. Uit de gesprekken blijkt dat de opleiding de studiekeuzecheck heeft verbeterd. Het panel vindt dit een positieve ontwikkeling. De opleiding is ook bezig om het studiesucces verder te verhogen; het panel beveelt aan om dit te blijven doen. De doorstroom van de Ad- naar de bacheloropleiding is volgens het panel goed. Studenten worden goed voorbereid en gecoacht op de overgang van de Ad- naar de bacheloropleiding. De opleiding besteedt zichtbaar aandacht aan het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn van mbo niveau-4 – Ad – bachelor. Voor de Ad-opleiding uit zich dit door het uitwisselen van docenten met een mbo-instelling.

Docenten

Het docententeam dat het onderwijs voor de Ad- en de bacheloropleiding verzorgt bestaat uit 25 docenten. Het panel typeert het docententeam als zeer gepassioneerd, deskundig, en betrokken. Het team is met name sterk in de persoonlijke benadering en begeleiding van studenten. Dit leidt in sommige gevallen wel tot een verhoogde werkdruk; het panel ziet nog geen urgentie maar vraagt bij het management van de opleiding wel aandacht voor dit onderwerp. Alle expertise is aanwezig om het programma ten uitvoer te brengen. De docenten komen met regelmaat op de leerwerkplekken van de duale studenten. Uit de gesprekken blijkt dat de docenten voldoende ruimte hebben om zichzelf te blijven professionaliseren.

Het panel ziet dat in het docententeam een sterke kwaliteitscultuur aanwezig is. Docenten verbeteren samen met interne en externe stakeholders de kwaliteit van het onderwijs. Dit is met name gericht op de kleine kwaliteit van de opleiding. Het panel adviseert de opleiding om te kijken hoe ze deze cultuur kunnen uitdragen naar de buitenwereld om zich zo sterker te kunnen profileren. Het panel constateert uit de gesprekken dat de opleidingscommissie naar tevredenheid functioneert.

Voorzieningen

Fysieke en digitale omgeving

Alle fysieke opleidingsvoorzieningen lijken volgens het panel ruimschoots toereikend om het programma uit te voeren. De opleidingen ORM hebben een herkenbare plek binnen de locatie in Eindhoven. Het *Ondernemerslab* komt daar ook echt tot leven en biedt voor studenten een innovatieve plek om te leren, aldus het panel.

Het panel constateert dat studenten toegang hebben tot alle benodigde informatie. Studenten zijn ook tevreden over de kwaliteit van de informatie. Verschillende digitale portals worden ingezet als digitale leeromgeving. Studenten hebben toegang tot een digitale mediatheek waar ze verdiepende materialen kunnen vinden.

Studiebegeleiding

De studiebegeleiding speelt een centrale rol in de opleidingen. Het panel ziet dat de studiebegeleiding van een zeer goed niveau is. Zowel de begeleiding vanuit de opleiding als op de leerwerkplek is voor studenten toereikend om zichzelf verder te ontwikkelen. Uit de documenten blijkt dat in de bacheloropleiding, naast de studiebegeleiders, de ouderejaars studenten als mentor worden ingezet om jongere studenten te begeleiden. Op basis van de gesprekken met studenten ziet het panel dat deze manier van peerbegeleiding een grote meerwaarde heeft.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Op basis van de bovenstaande bevindingen is het panel ervan overtuigd dat de opleidingen een zeer studentgerichte onderwijsleeromgeving weten te realiseren. Het panel concludeert dat zowel de Ad- als de bacheloropleiding voor deze standaard voldoet aan de basiskwaliteit voor standaard 2.

Het panel ziet een inhoudelijk toereikend programma waarin een grote mate van samenhang aanwezig is. De inhoud rondom e-commerce is voldoende geborgd door de certificering van Thuiswinkel.org. Het panel adviseert de opleidingen om moderne modellen meer centraal te stellen in het programma. De pedagogische en didactische leeromgeving is sterk neergezet. De kwaliteit van de studiebegeleiding blinkt hier in uit.

De studiebegeleiders en de peerbegeleiding door ouderejaars studenten zijn een sterk punt. Volgens het panel is de praktijk, en zijn het doen van onderzoek en internationalisering voldoende verankerd in de opleiding. Het Ondernemerslab in de bacheloropleiding vindt het panel een *best practice*. In deze lijn adviseert het panel om te kijken hoe een dergelijke vorm zoals het Ondernemerslab ook kan worden inzet in de voltijdvariant van de Ad-opleiding om de connectie met de praktijk te versterken. Het docententeam is betrokken en kundig genoeg om het programma ten uitvoer te brengen, zo concludeert het panel. Er is sprake van een echte kwaliteitscultuur. Alle fysieke en digitale voorzieningen zijn aanwezig voor studenten, concludeert het panel op basis van een digitale rondleiding. Studenten zijn hier tevreden over. Het panel beveelt de opleiding aan om de activiteiten rondom het verbeteren van het studiesucces door te zetten.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

Het toetsbeleid en -plan vormen het uitgangspunt van toetsen en beoordelen binnen de opleidingen. Uit de gesprekken blijkt dat er een duidelijke relatie is tussen het beleid en de onderwijsleeromgeving. Toetsen hebben zowel een formatieve als summatieve functie. Het panel constateert dat er voldoende momenten zijn waarop studenten feedback en feedforward krijgen om hun eigen leerproces te verbeteren. Studenten zijn hier ook tevreden over. Er is een spreiding zichtbaar in verschillende toetsvormen. Het panel beveelt de opleiding aan na te gaan hoe de toetsen nog meer kunnen aansluiten bij de vrije en ondernemende studenten. Het panel constateert namelijk dat door het hanteren van de huidige toetsvormen niet alle studenten volledig tot hun recht komen en hun competenties kunnen laten zien.

Het panel bekeek een steekproef van toetsen. Op basis van deze steekproef komt het panel tot de conclusie dat het niveau van de toetsen en gegeven beoordelingen op orde zijn. Over het algemeen zijn de gegeven beoordelingen navolgbaar. De kwaliteit wisselt volgens het panel, maar is over het algemeen acceptabel. Het panel adviseert de opleiding om te kijken naar de kwaliteit van de feedback van de gegeven beoordelingen en de waarde daarvan voor de student.

De opleidingen zetten verschillende methodieken in om de kwaliteit van de toetsen en de beoordelingen te verhogen. Bijvoorbeeld het vier-ogenprincipe, kalibratie en het screenen van toetsen en eindwerken. Het panel constateert dat deze methodieken het beoogde effect hebben; de toetscyclus is rond. Het panel constateert dat er veel getoetst wordt. De opleiding onderkent dit zelf ook en heeft al stappen gezet om dit te verbeteren. Het panel beveelt de opleiding aan om het aantal toetsen verder te reduceren.

In de duale varianten heeft de bedrijfsmentor een rol in de beoordeling van de student. De opleiding informeert de bedrijfsmentoren over de werkwijze omtrent de beoordeling. Het panel vindt dat de vorm, cesuur en de zwaarte van de beoordeling van de bedrijfsmentor passend is.

Het afstuderen is op toereikende manier vormgegeven, zowel voor de Ad- als de bacheloropleiding. In de procedures zitten voldoende elementen van kwaliteitswaarborging. Zo wordt er in de beoordeling van de student altijd gewerkt met twee onafhankelijke examinatoren en een externe deskundige met praktijkervaring. Het panel constateert dat de vorm van het afstudeerproduct voor de bacheloropleiding schuurt met het type studenten dat de opleiding wil afleveren. Het panel stelt zich dan ook de vraag of de vormvastheid en de beoordelingscriteria van het afstudeerproduct niet de motivatie en creativiteit aantasten. Studenten geven ook aan de beoordelingscriteria vooral als leidraad te gebruiken voor het product. Hieruit volgt een aanbeveling aan de bacheloropleiding om te kijken hoe het afstuderen anders kan worden vormgegeven.

Borging

De opleiding beschikt over een examencommissie die de kwaliteit van toetsen en beoordelen borgt. Het panel constateert op basis van de documenten en de gesprekken dat de examencommissie dit op een adequate manier doet. De commissie is *in control* en borgt proactief en reactief het eindniveau van de studenten. De samenwerking tussen de examencommissie, de toetscommissie, het management en het docentteam zorgt voor een constante ontwikkeling van de kwaliteit van toetsen en beoordelen.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel concludeert dat de opleidingen beschikken over een gedegen systeem van toetsen en beoordelen. Het systeem sluit aan bij de uitgangspunten uit de onderwijsleeromgeving en stimuleren het leerproces van de student. De toetsen en gegeven beoordelingen zijn valide, betrouwbaar en transparant. Het panel ziet nog een verbeterpunt voor de opleiding om de door haar gehanteerde toetsvormen en de vrije creativiteit van de ondernemende student beter op elkaar te laten aansluiten. Dit geldt zowel in de reguliere toetsen als voor het afstuderen in de bacheloropleiding. De rol van de bedrijfsbegeleider in het beoordelen van de duale studenten is goed vormgegeven, aldus het panel. Het proces van afstuderen is goed doordacht en kent waarborgen van kwaliteit. De examencommissie is *in controle* en borgt op een proactieve en reactieve wijze het eindniveau.

Op basis van bovenstaande argumenten concludeert het panel dat de opleidingen voldoen aan de eisen die gesteld worden bij standaard 3.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Functioneren in de praktijk

Het werkveld en de alumni zijn tevreden over het eindniveau van de opleidingen. Dit blijkt uit de gesprekken met de betrokkenen en uit de documenten. De afgestudeerden krijgen voldoende bagage mee om als ondernemer of als retail manager naar behoren te functioneren in de praktijk.

Gerealiseerde kwaliteit

Het panel bekeek een gestratificeerde steekproef van vijftien eindwerken van de Ad-opleiding en vijftien eindwerken van de bacheloropleiding. Alle eindwerken zijn volgens het panel op orde en voldoen aan het niveau wat je van een Ad- of bacheloropleiding mag verwachten. Voor de Ad-opleiding is het panel onder de indruk van het gerealiseerde niveau. Dit niveau overstijgt op elementen het Ad-niveau. Het panel ziet dat het niveau aansluit op het derde jaar van de bacheloropleiding. Voor de bacheloropleiding zijn de eindwerken vrij sterk gericht op het doen van onderzoek. Studenten zijn in staat om een methodologisch correct onderzoek uit te voeren. Uit de portfolio's wordt zichtbaar op welke wijze de studenten zich hebben ontwikkeld en op welke wijze ze reflecteren op deze ontwikkeling.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

De opleiding leidt studenten op die voldoen aan de verwachtingen van het werkveld. Het panel concludeert dat het werkveld en de alumni tevreden zijn over de geleverde kwaliteit. Uit de eigen steekproef van eindwerken concludeert het panel dat het eindniveau van de opleidingen voldoet aan de nationale en internationale norm wat van een ad en bachelor verwacht mag worden. Het niveau van de Ad-opleiding is hoog, zo constateert het panel.

Op basis van een tevreden werkveld, tevreden alumni en het niveau van de eindwerken komt het panel tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 4.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

De Associate degree- en bacheloropleiding leiden kwalitatief goede ondernemers en retailmanagers op. De opleidingen weten een krachtige onderwijsleeromgeving te realiseren, waarbij er persoonlijke aandacht is voor de begeleiding en ontwikkeling van de student. Het docententeam is betrokken en handelt vanuit een kwaliteitscultuur. Het werkveld en de alumni zijn tevreden over het niveau van de opleiding.

Het panel is positief gestemd over de kwaliteit die de opleidingen realiseren. Voor alle standaarden voldoen de voltijd- en duale variant van de Associate degree- en de bacheloropleiding aan de basiskwaliteit zoals beschreven in het Beoordelingskader 2018 van de NVAO. Op basis van de beslisregels van de NVAO komt het panel tot het algemene eindoordeel 'positief' voor de Associate degreeopleiding (voltijd/duaal) en de hbo-bacheloropleiding (voltijd/duaal) van Fontys Hogescholen.

6. AANBEVELINGEN

Brainport regio en versterking internationalisering

De opleidingen hebben de ambitie om zich meer te verbinden met de Brainportregio. Deze ambitie was onderwerp van gesprek tijdens de audit. Het panel ziet hierin aanknopingspunten voor de verdere versterking van de opleidingen. Een van die aanknopingspunten is om de Brainportregio en de visie van de opleidingen op internationalisering verder te verbinden. Het panel beveelt de opleidingen aan om te kijken wat internationalisering in de Brainportregio precies betekent voor de student en om hoe dit te vertalen naar leeruitkomsten.

Afstuderen

Het panel komt tot de conclusie dat de huidige vorm van afstuderen schuurt met het type student dat de bacheloropleiding wil afleveren. Uit de gesprekken komt naar voren dat de gehanteerde vorm van onderzoek en de bijbehorende beoordelingscriteria te veel een leidraad zijn voor studenten. Ze conformeren zich aan de leidraad. En juist daar waar studenten de rand opzoeken ontstaan de beste producten, zo concludeert het panel. Daarom beveelt het panel de bacheloropleiding aan om te kijken op welke wijze het afstuderen anders kan worden vormgegeven, zodat studenten beter in staat zijn om hun ondernemerschap en creativiteit kwijt te kunnen in het afstuderen.

Moderne concepten meer centraal

Op basis van de documenten en de gesprekken beveelt het panel de opleiding aan om moderne concepten zoals *agile*, *scrum*, *lean* etc, meer centraal te stellen in het onderwijsprogramma. Nu treft het panel in veel gevallen, met name in de eindwerken, de meer traditionele concepten zoals SWOT aan. Het panel beveelt aan om nieuwe concepten en inzichten die passen bij de ontwikkelingen in het veld meer te integreren in het programma.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Fontys Hogescholen Associate degree Ondernemerschap & Retail Management voltijd en dual	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	V
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	V
Standaard 3. Toetsing	V
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	V
Algemeen eindoordeel	positief

Scoretabel paneloordelen Fontys Hogescholen hbo-bachelor Ondernemerschap & Retail Management voltijd en dual	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	V
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	V
Standaard 3. Toetsing	V
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	V
Algemeen eindoordeel	positief

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-associate degree en hbo-bacheloropleiding Ondernemerschap & Retail Management– Fontys Hogescholen – 24 en 25 november 2020.

Opleiding Ondernemerschap & Retail Management	
Dag 1: Dinsdag 24 november 2020	Dag 2: Woensdag 25 november 2020
Gesprek management Bachelor + Ad	
Gesprek docenten <i>Bachelor (Voltijd en Duaal)</i> + opleidingscommissie	Gesprek docenten <i>Associate Degree (Voltijd en Duaal)</i>
Gesprek studenten <i>Bachelor (Voltijd en Duaal)</i> + opleidingscommissie	Gesprek studenten <i>Associate Degree (Voltijd en Duaal)</i>
Gesprek curriculum-, toets- en examencommissie Bachelor + Ad	
Gesprek werkveld Bachelor + Ad	
	Ontwikkelgesprek

'NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.'

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleidingen is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleidingen geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

Verantwoorden digitale audit

In verband met de maatregelen rondom het coronavirus waren er ten tijde van de audit van overheidswege restricties voor het mogen reizen en waren er richtlijnen voor het bewaren van afstand tot elkaar. In nauw overleg tussen het auditpanel en de opleiding is besloten om de audit online uit te voeren. Daarvoor is gebruik gemaakt van Microsoft Teams. De opleiding was verantwoordelijk voor het faciliteren van de online omgeving.

Het panel had een privéruimte waarin tussentijds overleg werd gevoerd. Voorafgaand aan de audit zijn er heldere afspraken gemaakt over het verloop van de audit.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en materiële voorzieningen betreft- ook door eigen (online)waarneming.

Na overleg met de betreffende opleidingen heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving geen reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door de visitatiebureaus Hobéon, NQA en AeQui waarbij Hobéon drie hogescholen en NQA en AeQui twee hogescholen heeft beoordeeld. Gedurende het traject hebben de voorzitters van de betrokken kernpanels met elkaar afgestemd over de opzet en de focuspunten van de audits.

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen de visitatiebureaus gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit de evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie-rapport ORM Bachelor
- Zelfevaluatie-rapport ORM Ad
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Schematisch programma-overzicht Bachelor + Ad
- Modulewijzers: Inhoudsbeschrijving van de programma-onderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.
- Tripartite-overeenkomst dual studenten

Het panel heeft van vijftien bachelorstudenten en van vijftien Ad-studenten de eindwerken bestudeerd. Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 20 oktober 2020 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding hbo-bacheloropleiding Ondernemerschap & Retail Management en de Ad-opleiding Ondernemerschap & Retail Management van Fontys Hogescholen, onder het nummer 009314. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	HBO Small Business groep 1
----------------------	----------------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
De heer ir. A.P. de Buck	Voorzitter	De heer De Buck is Lector Onderwijsvernieuwing en strategisch adviseur voor het CvB en de Raad van Toezicht van HZ University of Applied Sciences.
De heer E.T.M. Hendriks	Lid	De heer Hendriks is hbo-docent Ondernemerschap aan Hogeschool Inholland.
De heer M.J.E. Hoogvliet	Lid	De heer Hoogvliet is directeur van Jilster, Kite Capital en Genesis.
De heer L. Boumans	Studentlid	De heer Boumans studeert sinds 2016 Ondernemerschap en Retail Management aan de HAN University of Applied Sciences.
De heer R. van Krieken	Secretaris	De heer Van Krieken is manager en senior consultant bij Hobéon. Hij is tevens NVAO-getraind secretaris.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl